

Kuo šildyti pirtelę – elektra ar malkomis?

Kartais pirčių savininkai mėgsta pasvarstyti, kuri pirtis yra geresnė. Apibendrinant turbūt galima būtų atsakyti – kūrenama malkomis, juk ji yra ta tikroji pirtis. Tačiau ar visada ir visur? Tikrai ne. Juk priklausomai nuo modelio ir kainos, tarp elektrinių ir malkomis kūrenamų krosnelių galima rasti geresnių ir mažiau gerų variantų. Skirtingos yra net tik krosnelės, bet ir pačios pirtys, todėl tai, kas puikiai tinka vienai pirtčiai, gali visiškai netikti kitai. Klausimas - kuo šildyti savo pirtelę - kartais būna visiškai lengvas, tačiau kartais tenka ilgai svarstyti priimant sprendimą. Tad šiame straipsnyje galime glaustai aptarti keletą kriterijų, pagal kuriuos palyginsime elektrinių bei malkinių krosnelių savybes, norint išsirinkti tinkamą krosnelės tipą.

Įrengimo ypatumai. Malkinei krosnei reikia kamino, elektrinei – pakankamai didelio elektrinio galingumo, dažniausiai trifazio įvado. Pavyzdžiui, norint elektra apšildyti 4 kv. m. patalpą, reikalinga 8–9 kW galia. Elektrinę krosnelę galima instaliuoti net ir labai mažytėje pirties patalpėlėje, pradėdant nuo 1 kv.m., o malkinei pirtelėi reikia mažiausiai 3,5-4 kv. m. ploto patalpos. Neretai šie dalykai tampa lemiami, pasirenkant krosnelės tipą.

Šilumos ir garo kokybė. Geros pirties taisyklė yra tokia: pirtyje turi būti kuo mažiau metalo ir kuo daugiau akmenų, be to metalas turi būti įkaitęs kuo silpniau, o akmenys – kuo stipriau. Taip yra todėl, kad įkaitęs metalas spinduliuoja žmogaus organizmą alinančius teigiamus jonus, o įkaitę akmenys – naudingus neigiamus jonus. Elektrinės krosnelės šildomos kaitinimo elementais („tenais“), įkaistančiais net iki raudonumo ir deginančiais deguonį. Malkinės krosnelės įkaista mažiau už kaitinimo elementus, todėl šiuo požiūriu jos yra geresnės, tačiau jos didesnės ir sunkesnės. Pačios geriausios yra dūminės pirtys su akmeninėmis krosnimis. Apskritai nepamirškime, kad krosnelių yra labai įvairių, ir elektrinė krosnelė su šilumą izoliuojančiu korpusu ir dideliu akmenų kiekiu gali pasirodyti geresnė už griozdišką malkomis kūrenamą metalinę krosnį. Svarbi ir krosnelės konstrukcija – pilant vandenį ant akmenų, reikia vengti jo kontakto su metaliniais paviršiais, nes „metalinis“ garas yra tikrai prastas. Turbūt didžiausią reikšmę tradiciškai turi pirties gyvumas ir natūralumas – deganti gyva ugnelė ir natūralus tikros pirties kvapas - tiesiog sunku atsispirti.

Naudojimo patogumas. Atrodytų, kad elektrinės krosnelės yra patogesnės. Nereikia ruošti malkų, nereikia kūrenti, pirtis yra švaresnė, galima nustatyti tikslią maudymosi temperatūrą, drėgmę, laiką... Jos nepavargdamos gali veikti nors ir visą dieną, yra netgi tokių elektrinių krosnelių, kurios turi budėjimo režimą ir yra visada paruoštos maudynei - užsik į pirtelę bet kada ir jau po minutės gali mėgautis drėgnu garu. Kita vertus, pirties kūrenimas nuo amžių buvo ir tebėra savotiškas ritualas, kuris turi savo nepakartojamo žavesio. Galima pagalvoti ir apie eksploatacijos sąnaudas ir apsirūpinimą kuru bei jo sandėliavimą. Pirkti malkas degalinėje, ko gero, būtų brangiau negu pirtį kaitinti elektra...

Saugumas. Abiejų tipų krosnelėms taikomi tam tikri reikalavimai, tačiau malkomis kūrenamoms krosnelėms jie yra griežtesni. Teks išlaikyti didesnius apsauginius atstumus nuo krosnelės ir dūmtraukio iki degių paviršių, į tai projektuojant reikia atkreipti dėmesį. Be to, malkinės krosnelės esti karštesnės prisiliesti, negu elektrinės.

Papildomos funkcijos. Elektrinę krosnelę galima aprūpinti garo generatoriumi, kuris pirtyje sukuria norimą drėgmę. Šilumą akumuliuojanti elektrinė krosnelė budėjimo režimu tarnauja kaip patalpos šildytuvas ir džiovintuvas. Daugelis malkinių krosnelių gaminamos su plačiomis pakuromis, atliekančiomis ir židinio funkciją. Malkinės pirties krosnelės turi vienokias ar kitokias galimybes šildyti vandenį – gaminamos krosnelės su įmontuotais šilumokaičiais arba vandens bakeliais. Jei krosnelėje vandens bakelio nėra, visada galima jį papildomai sumontuoti ant dūmtraukio. Taigi matome, kad tų papildomų funkcijų nėra daug, tačiau jos yra svarbios.